

Elämäni reiluutta miettiessä tulee aina jotenkin masentavaan johtopäätökseen, ja tämä johtuneekin vaikuttajista, jotka ovat siinä, mitä olen, kuten siinä, mitä menneisyyteni kätkee. Äitini kohtalo sinetöityi rintasyövästä muutama vuosi sitten, ja se on todistetustikin varmaa, toisin kuin isäni tapauksen suhteen. Usea oli hämillään kuullessaan hänen kuolemansyytään, varsinkin kun sitä tuli useammasta suusta ja lukuisin eri tarinoin, mikä oli saanut itsenikin arvelemaan keskuudessamme hyväksytyn kuolemansyyntä varmuutta. Jos yksikin miettimistäni teorioista olisi oikeassa, väärässä olisivat kaikki syystä tarinankertojat; he luultavammin laversivat palturia tai olivat pahasti erehtyneitä. Ja mikäli totuus olisi yhtä huijaamisen kanssa, huijarit olisivat palkattuja eli joitain isäni tuttavvia, ketkä myös pitivät isäni puolia. Ja kun syytä valehteluun pohtii, voi tulla jopa niinkin pitkälle kuin isäni elossa oloon. Muutenkaan oletettu sydänkohtaus ei vaikuttanut oikein realistiselta perusteelta; hänellä ei ollut aikaisemmin todettuja sydänvikoja, eikä hänen ruumistaan kertaakaan näytetty, sillä sitä ei voitu "poikkeuksellisesti" näyttää. Tarkemman tutkistelun myötä sain selville, että hän oli toivonut näin, ja jostakin kumman syystä. Mutta olkoon tuo arvoitus mikä tahansa, olen varma, että raha puhuu senkin takana. Mitä sitten minuun tulee... on erilaisuus. Olen kaksosista epämuodostuneempi, sillä jos minua menisi ulkonäöllisesti arvioimaan, huomaisi ja myöskin korostaisi, kuinka sopimattoman suuri nenäni on. Se on sentään keskellä naamaa, onneksi, mutta se ei silti siihen käy, ei huonostikaan. Kiitos sen ja tämän, on minua kohtaan kohdistunut päämääräisesti iljetyksen ilmeitä ja olettamuksia, jotka ovat laskeneet arvoani tässä ihmisten vainoharhaisuuden ja sosiaalisuuden verkostossa, eli yhteiskunnassa. Tuo saikin joskus miettimään, miksi samaisesta kärsiviä varten ei tämä "hyvinvointimaa" ole säätänyt mitään laillisia rajoja yleensäkkään, jotta pysyisimme edes tasa-arvoisina, kuten kauniimmat ja komeammat yksilöt. Mutta ei se maailma vaan näin toimi. Jos kuitenkin minussa on jotain identtisempää veljeeni verrattuna, se on vain nimi, joka on Jesper ja veljelläni Kasper, mistä voikin sitten maagisesti päätellä, että Kasper on se vanhempi, jos sattuu ottamaan huomioon Kolmen Iloisen Rosvon päähenkilöt: Kasper, Jesper ja Joonatan. Nuo menevät kuin kronologisessa järjestyksessä, vaikka kirjassa ei heidän ikijään, eikä veljeyttään otettu sen kummemmin esiin, tietääkseni. Tällä huvituksella olin jopa vitsaillut, että olisiko meissä molemmissa samaa noihin kahteen rosvoon verratessa, mutta jos totta puhutaan, se pätsi kaikessa eroavaisuudessaankin enemmän minuun kuin häneen. Kasper on kultapoika: hän on hyvännäköinen, hyväkuntoinen, hyvätuulinen ja viisas päästään, toisin sanoen hän on semmoinen persoona, ketä harva pystyy olemaan ihailematta. Tytöt roikkuvat perässä, jos pojat eivät pidä "mukavalle" pojalle juttuseuraa. Kateellisuushan minulla häntä kohtaa on, mutta joskus en kiellä, että hänessä on hyviäkin puolia, jotka ovat toimineet minunkin edukseni. Mutta näitä vastaan on se toinen puoli: hän on suorastaan ärsyttävä isomman porukan parissa ja varsinkin, kun onnistun nolaamaan itseni tavalla tai toisella hänen ja heidän nähdessään. Silloin hän on kaukana myötätuntoisesta. Silloin tulee mieleen eniten halu satuttaa häntä, kuten kaikkia muita pahanilmanlintuja, jotka pilailevat kustannuksellani. Tuntuu, että kehenkään tässä maailmassa ei voi täysin luottaa, paitsi kainalosauvaani, joka on pitänyt minut pystyssä ja kantanut paikasta toiseen lojaalisti. Se ei valehtelee eikä vinoile, toisin kuin henkilöt, ketkä esittivät "rehtiä ystävää". Kuitenkin keppi kertoo heikkouksistani, kuten hiljattain heikentyneestä vahvuudestani. Sen vahvuuden nimi oli kilpajuokseminen. Päihitin jopa veljeni siinä ja usein rutkasti. Se veikin minut elämässä pitkälle, jopa Nuorten Yleisurheilun Kilpailuihin, tai ainakin melkein. Tämä unelma musertui sitä edeltävänä aamuna, jolloin päätin mennä viivoille veljeni kanssa. Jos oikein kriittiseksi mennään voi sanoa, että etuni oli sittemmin haittani, sillä hänen edessään en nähnyt taakseni, en häntä, muuten kuin päätäni kääntämällä. Olin pitkälti Kasperia

edellä, kunnes tuohon tuli muutos kuullessani takaa hänen hälyttävän oloisen huudahduksen, joka myöhemmin paljastui olemaan leikkimielistä hämäystä. Se tapahtui suojaatiellä katsoessani taakse, mutta en eteeni. Silloin rekka kaahasi, ja pian tulinkin sen törmäämäksi. Luitani murtui ja jänteitäni repesi. Makasin maassa ja taju vähitellen hävisi. Kahta päivää myöhemmin heräsin ja tulinkin pian tietoisuuteen, että veljeni sijoittui kisassa ensimmäiseksi. Tuossa hetkessä syvin hermostuneisuuteni tuli konkreettisemmaksi, kun silmäkulmani nykivät ja verisuoneni sykkivät. Ja tämän kaiken lisäksi: sitä edeltävänä päivänä pidettiin keskustelu, jossa kuulin, etten ehkä koskaan kävele niin kuin ennen, mikä merkkasikin minulle alun jyrkkään alamäkeen. Kun viimein toivuin, oli mielentilani edelleen pelkkää mustaa myrskyä, niin kuin olettaisi. Mistään ei tullut mitään: ei lukion lukuaineista, eikä tietenkään harrastuksestanikaan. Näitten johdosta arvosanani tippuivat, kuten teki myös yleinen motivaationi opiskeluun, eikä pelkästään siksi, että olin muista nyt kuukauden jäljessä. Olin varma, että jos loppuni tulee, se tapahtuu viimeistään, silloin kun kaamos on masentavin, kunnes sinä tulit, ilmestyit elämääni... 1 Illalla kyllä jännitystä riitti, kun hiki pukkasi ja otsassa valui. Paineet kiristyiivät tarkalleen sekunti sekunnilta, minuutti minuutilta. Musta, punainen vaiko peräti sininen? Tuohon arvoitukseen oli joko palkkioksi elämän jatkaminen tai rangaistukseksi äkkinäinen kuolema. Siinä tilanteessa ei juuri naurattanut, ei yhtään; tämä ongelma oli suorastaan hengenvaarallinen. Silloin kun minut päätettiin siirtää eri luokalle, luokka-2x:lle, tiesin edessäni odottavan jonkin sortisia ongelmia, sillä luokan erikoiseksi titteliksi oli "ongelma luokka", johon viimeaikainen moraaliton ja kunniaton käyttäytymiseni osoitti. Jos tiesinkin luokkani olevan villi, en ehkä odottanut sen olevan täysin hullukaan, minkä epäilykseen yksi osoitus kuitenkin kohdistui, kun vessan lavuaarini alla tikittävä pommi paljastui sekä huhut muuan terrorisoijasta, eräästä luokkani oppilaasta, vastasivat moiseen tapaukseen, joka osasi rakentaa pommeja sekä uskalsi asentaa niitä rakennukseen kuin rakennukseen ilman tekoon tarvittavan rohkeuden puutetta. En vain saanut tarkempia yksityiskohtia selville, mitä itseasiassa oli hänen tarinansa takana ja kuka hän oli. En ensimmäistä kertaa kuullessani, eikä niinä hetkinäkään sen pohtimiseen juurikaan ollut aikaa, sillä räjähteen neljä digitaalista numeroa näyttivät jo alle kaksi minuuttia. Pomminpurkutiimi ei auttaisi; luulin, että he eivät kerkeäisi, eikä täyttä kerrostaloakaan aivan minuuteissa tyhjentäisi. Joten päätin leikkiä sankaria, pomminpurkajaa, jos minulta nestemäinen tyyppi ja muut ammattiin kuuluvat välineet puuttuivatkin. Apuna olivat vain hohtimet ja päättelykyky, joka oli nyt... no... jonkinlainen. Olin oppinut, että musta on miinus ja punainen plus, mutten ollut varma, oliko sininen sitten maadoitus. En tiennyt pätvätkö nämä juurikaan pomminpurkuun, mutta muuta minulla ei juurikaan tietämykseksi oikein ollut. Toisaalta siitä oli apua, että johtoja ei ollut kolmea enempää, jostain tuntemattomasta syystä. Viimeisen minuutin käynnistyessä, päätin, että minulla ei ollut mitään menetettävää, ja tulin valintaan, että punainen johto. Hikeentyminen voimistui, käteni tärisivät aina enemmän saksien lähetessä katkaisukohdettaan. Viimein pistin silmäni kiinni vaistomaisesti, irvistin ja puristin johdon poikki. Pitempi hiljaisuus merkitsi, että osuin oikeaan, ja pommi pysähtyi, luoja kiitos. Vaikka uskonottamana ihmisenä olin tullut päätökseen, että jumalaa ei ole, nyt tuntui kuin joku pyhä voima olisi ollut mukanani. Pomminpurkaminen oli suorastaan ihme, etenkin minulta. 2. Tapahtuneen johdosta kohdistin ajatukseni ongelmasta toiseen. Siihen, että jos arjessani todella elää tällainen uhka, kannattaisiko minun jatkossa riskeerata henkeäni jatkamalla luokan keskuudessa tai edes menemällä huomenna kouluun. Nämä olivat ensimmäiset päivät luokassa, ja äsken tapahtunut ei todellakaan antanut hyvää ensivaikutelmaa oikein mistään. Toisaalta kuitenkin tapauksesta herännyt uteliaisuus piti minut poikkeuksellisesti hiljaisena tapahtuneesta; en puhunut virkavallalle, en kenellekään. Jotenkin oli semmoinen olo, etten olisi

loppujen lopuksi välittänyt, että jos pommi olisikin lauennut, ja kohtalo minulle ja monelle muullekin siinä hetkessä koitunut. Olinhan juuri vajonnut elämäni pohjalle ja elämäni menettäminen ei olisi ollut se suurin menetykseni. Olin menettänyt jo kaiken oleellisen itselleni, ja se näkyikin viimeistään mielenterveydessäni, uhkarohkeissa valinnoissani. Kouluun vei pääasiassa uteliaisuus; halusin nähdä, että jos joku todella halusi minut hengiltä, hän saattaisi olla yllättynyt nähdessään minut elävienlistoilla, huomattaessaan minut edelleen läsnä luokassa. Hänen ilmeensä muuttuisi, ja samalla hän paljastaisi itse itsensä. Siksi perusrutiiniin verrattuna olin myös valppaampi: jos jotain kävisi, turvautuisin mattoveitseen, jonka ujutin aamulla takataskuuni. "Et ole edelleenkään motivoitunut? Olin jo tässä miettinyt, että sinun kannattaisi hommata jokin arkinen harrastus, joka motivoisi." Kuutelin rasittavaa puhetta, joka tuli silmälasipäisestä, yli-innokkaasta naisesta. Jos tuosta ei kertonut hänen äänenlujuuksensa, niin se, että hän pyöri ja hyöri miltei taukoamatta toimistotuolillaan. Hän ei tuntunut asettuvan, ei sitten millään: koko ajan hän vaihtoi istuma-asentoaan - välillä jalat pöydän päällä, välillä tuolilla koukussa. Senkin takia oli vaikea keskittyä keskusteluun. Aamuinen tunti oli varattu kuraattorille, jonka kautta jokainen oppilas kierrätettiin yksitellen huonon ilmapiirin parantamiseksi, jotta edes osa oppilaiden mieltä painavista ongelmista tulisi ratkaistua. Se oli keskeinen tarkoitus tälle toiminnalle, ja erikoista tälle ainutlaatuiselle luokalle. Valitettavasti kuraattori ei auttaisi minun ongelmieni, luulin, ettei siihen kyennyt kukaan, ei edes alan ammattilainen. "Ja sanohan hyvä harrastus? Kolmijalkaisten jalkapallo? Luulenpa, että koko Suomen mantereella ei ole mitään, mikä kiinnostaisi, etenkin minun kaltaistani." Sanoin hieman ärtyneeseen ääneen. Kaikkein eniten ärsytti kuraattorin huoleton ja ehkä liiankin rento asenne minuun, ja siihen syy oli, että hän ei todellakaan tiennyt, mitä mietin ja mikä minua vaivasi. Jo heti huoneeseen tullessa pohdin, että mistäköhän tuo nainen pätevytyneensä on saanut. Pelkästään jo minua vilkaisemalla pitäisi jo tietää, mikä minuun on tullut, ja mitkä ovat vaikuttajat. "Ainahan voi harrastuksia keksiä, ei niiden tarvitse olla mitenkään fyysisesti raskaita. Keksi jotain missä tarvitaan päättä, luovuutta..." "Hah! Minullako luovuutta olisi, tai jos edes ajattelukykyä? Näkisitpä mitä osaan luoda." Taas kuraattori kääntyi pois puolestani. Hän otti paksusankaiset silmälasinsa päästään, ja hankasi niiden sumuisia linsskejä mikrokuituliinalla. "Käsittääkseni, sinulla oli ihan kohtalaiset lukuaineiden numerot ennen repsahtamista, ei mitenkään älyä vaativa harrastus kuulostaisi liiankaan epäjohdonmukaiselta." "Se johtuikin vain siitä, että olin kova tenttaaja, eikä se kerro älykkyydestä." "Harkitse edes, sillä et voi tietää, minkälainen mieltä piristävä taika niiden takaa löytyykään." Minäpä sinulle kohta mieltä piristävän taian näytän, hiillostuin pääni sisällä. Minä todellakin vihasin sitä, että minua neuvotiin asioissa, joista tiesin enemmän. Nousin ja lähdin; sain tarpeekseni. Mutten hävinnyt näkyvistä ennen kuin hän huusi vielä perääni: "Seuraava kerta huomenna, muista taas ilmestyä tänne aamusta." Tuohon vain jysäytin oven että helat paukkui. Jonka jälkeen tunnit kuluivat ja aurinko nousi, jotta se voisi taas tunnin tai parin päästä laskeutua horisontin taa. Valoisaa oli kuitenkin vielä silloin, kun alkoi tuntua, että suunnitelmani ei oikein edistynyt: en huomannut eroavia ilmeitä tai edes kohdistuneita katseita, vaikka kuinka päätä kääntelin ja silmiäni pyörittelin. Kaikki meni epäilyttävän normaalisti, kunnes ruokatunnilla linkutin itseni lokeroni luo, ja huomasin jotain sen avatessani. Oppimateriaalini päälle oli ilmestynyt ylimääräinen lappunen. Kirje. Ensimmäiseksi tuli mieleen että rakkauskirje, mutta tuo ajatus hiipui saman tien arveluksen latteuteen. Ja vaikka asia ei olisi ollutkaan kliseinen, ei se olisi ollut mahdollista, se olisi enemmänkin epärealistista, etenkin kun minua katsoo. Mutta kuitenkin avattuani sen alta pilkisti paperi, joka oli vaaleanpunainen, hyvinkin tyttömäinen. Mikä katolle vie, on soturin tie. Odottaa sinua kauneus, mielenhyvä ja iloisuus. Siis tulepa ruokatunnilla urho, ja huolesi

romukoppaan survo. Luki kirjeessä riimitellysti, ja tietenkin sievällä tytön käsialalla. Päätelmä runon kokonaisuudesta oli, että eipä tuossa oikeastaan ollut mitään järkeä. Siitä huolimatta, se sai minut linkuttamaan ylös pitkät ja tuskalliset portaavat, sillä hissi ei totta kai toiminut. Niitä ylös kivutessa jo hiki toi mieleen siitä, kuinka kuntoni oli sairaalassa ollessani romahtanut ja miten heikoksi olin tullut: yksi ainoa askel tuntui nyt kuin olisin ottanut sata terhakkaa askelta, silloin kun olin vielä rautaa enkä muovia. Ja soturiksi en todellakaan itseäni tuntenut vaan hölmöksi: ajattelin, että onpas taas tyhjän päälle raatamista ja vielä väärinkäsityksen eteen. Olin onnekas, jos saisin tästä edes jonkinlaista palkkiota, muuta kuin kiitollisen tytön hymyn jos en sitäkään. Aatteiden lopuksi tuli myös pohdittua, että onpas minusta tullut ikuinen pessimisti. Selvisin ylimpään kerrokseen, mutta hädin tuskin. Pakko oli levätä ja odotella, jotta pahin hengästyneisyys menisi ohi, ja vasta sitten avata katolle vievä ovi. Oven avatessani oven sokeuduin kirkkaudesta, sillä se perhanan aurinko oli sittenkin vielä tarpeeksi valovoivainen; siihen ei vielä vaikuttanut kaamos niinkään. Vasta kun kirkkaus hälveni näkökentästä, näin henkilön nojaamassa metallista verkkokaidetta vasten. Tyttö se oli ja eräs luokkatoverini, ei epäilystäkään. Julia Ruottinen oli hänen nimensä. "Hmm... olet paljon rumempi kuin muistinkaan, Jesper." Rentous paistoi hänen asenteestaan ja sadistisuus hänen äänestään. (Oli vaikea kuvailla, mitä tuo äänen ainutlaatuinen sävy oli, mutta minusta se toi aina jotenkin sadistisuuden mieleen.) Syksyinen tuulenpuuska ohitti ja hyväili kylmästi leikkien hänen pitkällä mustilla hiuksillaan. "Voi kiitos, vielä tällaista kohtelua vielä sitten tähän päälle... Mitä haluat, kun piti erikseen tänne kutsua? Lopeta aikani hukkaaminen." Kuten olettaa osaa: haukuista en edes hätkähtänyt, ja niistä lievimmät olin oppinut ottamaan jopa kiitollisuuksina - sen verran minua oli kehuttu. "Mihinkä järkevempään kaltaisesi aikaa kuluttaisi?", hän kysyi, "Tämä on varmaan asiallisinta pitkiin aikoihin." Osaapa olla tyttö kohtelias, tuumin. Törkeä asenne vastasi täydellisesti luokkaamme. Silmämme melkein tapasivat, mutta käänsin nopeasti katseeni muualle tapani mukaisesti. Elämäni vähäinen sosiaalisuus oli saanut minut ujoksi ja väkisinkin. Suurimman osan ajasta vilkuilin muualle, mutta olin silti korvat höröllä hänelle, mitä hänellä olisikaan sanottavaa. "Mennään jo asiaan... no mitä sinulla oli?" Sain tarpeekseni leikkimisestä. "No, voin ensimmäiseksi sanoa, että vastasit odotuksiani: olet ainakin utelias ja päättelykykyisi on myös melkoinen, eikä rohkeuttakaan sinusta puutu." "Eli?" "Eli... eli...", hän tauotti ja laitto etusormensa huulelleen pohtiessaan. "Et pelkää pommeja sekä tulit vielä seuraavana päivänä kouluun - jotain mitä normaali henkilö ei ehkä tekisi." Sydän pyörähti rinnassa ja päätti jyskyttää entistä kiivaammin. Sanat säikyttivät ja vakavasti otettavista epäilyksistä. Jospa hän pyysi minut tänne, jotta voisi viimeistellä, mihin jäikään? Kysymykset tulvivat pääni sisällä, ja kaikki liittyivät jotenkin turvallisuuteeni. Peräännyin askeleen ja toisen, minkä jälkeen tartuin mattoveitseen taskussa, mutten ottanut sitä vielä näkyville; pidit sitä selkäni takana, hänen katseensa katveessa. "S-Sinäkö viritit pommin??" Rohkenin lopulta kysymään hien valuessa otsaa ja poskia pitkin. "Jo vain." Hän vastasi rennosti, liiankin rennosti. Se kuulosti entistä sadistisemmalta. "Yritit tappaa minut... m-miksi?!" "Pommissa ei ollut räjähdettä, ei mehua, vaan ainoastaan kello, ja sen lisäksi indikaattori." Olin aivan äimänä, näytin jotenkin tyhmältä tai enemmänkin hämmästyneeltä. Siis kakki hikoilu ja paineiden ähkeminen meni turhaan? Kysyin itseltäni mielessä. Tunteeni tasaantuivat normaaliksi helpotuksesta. Mutta noita sanoja vielä seurasi: "Sillä testasin soveltuvuutesi...", hän sanoi ja sitten lisäsi: "sillä tulet ryöväämään lähiaikoina kanssani pankin."